

A svédországi választások és ami utána következik

HORVÁTH-SÁNTHA HANGA

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Kiadó székhelye:

1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Felelős kiadó:

dr. Feledy Botond, vezérigazgató

Felelős szerkesztő:

Dr. Rácz András,

kutatói és tudományos ügyekért felelős vezérigazgató-helyettes

Szerző(k):

Horváth-Sántha Hanga

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

A borítókép forrása: shutterstock.com

2026. szeptember 18.

Horváth-Sántha Hanga, vezető kutató, MKI

A svédországi választások és ami utána következik

Az idei svédországi választáson szokatlanul szoros eredmény született, a végső eredményösszesítés szerint az ellenzék győzött 176–173 mandátummal az alábbi elosztással: (Szociáldemokraták, *Socialdemokraterna*, S, a Baloldali Párt, *Vänsterpartiet*, V, valamint a Zöldek, *Miljöpartiet*, MP a Centrum Párt, *Centerpartiet*, C támogatásával): S 99, V 30, MP 22, C 25 = 176 mandátum, a kormánypártok (Mérsékelt Párt, *Moderaterna*, M, Liberális Párt, *Liberalerna*, L és a Kereszténydemokraták, *Kristdemokraterna*, KD, és az azt támogató Svéd Demokraták, *Sverigedemokraterna*, SD): M 70, SD 62, KD 22, L 19 = 173 mandátumával szemben.¹ Ezek a számok még marginálisan módosulhatnak, de ez vélhetően nem eredményezi a súlypontok eltolódását. Ezzel az ellenzéknek megvan a 349 fős parlamentben a saját többséghez szükséges mandátumszáma. Jelen elemzés a választási eredményeket értelmezi a kormányalakítás és a várható kül- és biztonságpolitika szempontjából.

Részvételi arány

A 2026-os parlamenti választásokon összesen 8 046 725² személy jogosult szavazni – ez az első alkalom, hogy a szám meghaladja a 8 milliót –, ebből 226 906³ külföldön élő svéd állampolgár. Az idei részvételi

- 1 „Valresultat 2026 – Riksdagsval Sverige” [2026-os választási eredmények – svéd parlamenti választás], SVT Nyheter, hozzáférés: 2026. szeptember 17., <https://valresultat.svt.se/2026/>.
- 2 „Första gången över 8 miljoner väljare i riksdagsvalet” [Először haladja meg a 8 milliót a parlamenti választásra jogosultak száma.], Valmyndigheten, hozzáférés: 2026. augusztus 18., <https://www.val.se/servicelankar/servicelankar/pressrum/nyheter--pressmeddelanden/pressmeddelande-nya/2026-08-18-forsta-gangen-over-8-miljoner-valjare-i-riksdagsvalet>.
- 3 „Rådata och statistik val 2026” [Nyers adatok és statisztikák a 2026-os választásokról], Valmyndigheten, hozzáférés: 2026. szeptember 17., <https://www.val.se/valresultat-och-statistik/statistik-och-data/radata-val-2026>

arány jelen becslések szerint 84,3%-ra tehető, ami – bár önmagában is kiemelkedően magas – mégis több százalékpontos csökkenést jelent a 2018-as rekordszinthez (87%) képest. A mostani választásokon közel fél millió,⁴ első alkalommal szavazó fiatal volt jogosult szavazni (a szavazópolgárok 6,5%-a) – ez a legmagasabb szám a svédországi fiatalok körében az elmúlt 16 évben. Friss elemzések korábban nem tapasztalt méretű, nemek közti politikai törésvonalra hívják fel a figyelmet ebben a szavazócsoporthoz: míg a fiatal nők egyértelműen inkább a korábbi ellenzék irányába (javarészt balra) hajlanak, a fiatal férfiak ugyanilyen egyértelműen jobbra.⁵

A kampány legfontosabb kérdései

A választást közvetlenül megelőző közvélemény-kutatások⁶ szerint a 2026-os választási kampányt inkább a belpolitikai kérdések, mint a külpolitika határozta meg. A közrend és a biztonság volt a választók számára a legfontosabb kérdés (36%), amelyet az egészségügy (29%) és az iskola/oktatás (23%), míg a védelmi és külpolitika a súlyosbodó biztonsági helyzet ellenére is csak a választók körülbelül 10–30%-át foglalkoztatta. A közrend és a biztonság kérdését nagyrészt a bűnbándák és a szervezett bűnözés iránti aggályok hajtják, egy olyan területen, ahol mind a kormánypártok, mind pedig az ellenzék inkább a hitelességért versengtek, mint az alapvető irányvonalért.⁷ A kérdés súlyát és terjedelmét mi sem szemlélteti jobban, mint a statisztika,

⁴ Op. cit.

⁵ „Kvinnor och män väljer olika: Det politiska kongsapet inför valet 2026” [Eltérő női és férfi választói preferenciák: a politikai nemi szakadék a 2026-os választások előtt], *Jämställthetsmyndigheten*, hozzáférés: 2026. szeptember 10., <https://jamstalldhet-smyndigheten.se/aktuellt/nyheter/kvinnor-och-man-valjer-olika-det-politiska-kong-apet-infor-valet-2026/>.

⁶ „Valårsseminarium 2026: Samhällsläget, demokratin och regeringsmakten” [2026-os választási szeminárium: társadalmi helyzet, demokrácia és kormányzás], *Göteborgs universitet*, hozzáférés: 2026. február 5., <https://www.gu.se/nyheter/valarsseminarium-2026-samhallslaget-demokratin-och-regeringsmakten>.

⁷ A szervezett bűnözés és bűnbándák kialakulásának rövid háttéréről, lásd: Horváth-Sántha Hanga: Svédország ügye a mi ügyünk: a fokozódó biztonsági válság tünetei Svédországban, *MKI Nézőpont*, 2025. február 28., https://hija.hu/wp-content/uploads/2025/02/0228_Svedorszag-ugye-a-mi-ugyunk-combined_1.pdf

miszerint 2025-ben összesen 158 lövöldözés és 189 robbantás történt Svédországban – azaz összesen 347 eset, ami szinte napi egy lövöldözésnek vagy robbantásnak felel meg.⁸ Ezzel párhuzamosan a kormányzóképeség kérdése, vagyis, hogy ki képes valójában stabil kormányt alakítani, vált a választási kampány utolsó szakaszának központi témájává.

A következő lépések

A svéd kormányalakítás a negatív parlamentarizmuson alapul, ami azt jelenti, hogy a kormánynak nincs szüksége aktív többségi támogatásra, csupán arra, hogy a többség ne szavazzon ellene.⁹ A választások után a parlament (*Riksdag*) házelnöke vezeti a folyamatot úgy, hogy konzultál az összes pártcsoporttal, majd kijelöl egy pártvezetőt, aki felméri a kormányalakítás lehetőségeit. A felmérés befejezése után a házelnök javaslatot tesz a miniszterelnök-jelöltre, és a parlament szavaz. Akkor lesz a jelöltből miniszterelnök, ha nem szavaz ellene 175 vagy több képviselő, míg a tartózkodó szavazatok hallgatólagos jóváhagyásnak számítanak. A házelnöknek négy kísérlete van a jelölt elfogadására; ha mind a négy sikertelen, három hónapon belül új választásokat kell tartani. A jóváhagyás után a miniszterelnök kinevezi kormányát és minisztériumait, ami elhúzódhat, attól függően, hogy mennyire bonyolultak a koalíciós tárgyalások. A negatív parlamentarizmus miatt a kisebbségi kormányzás a skandináv politikai rendszerek gyakori - és sok esetben stabil- eleme: egy szűkebb összetételű kormány szakpolitikai kérdésenként tárgyal az egy vagy több támogató párttal, ahelyett, hogy egy széles koalíciót hozna létre közös kormányprogrammal.

8 „Minskat antal skjutningar men fler sprängningar under 2025” [Kevesebb lövöldözés, de több robbantás történt 2025-ben], *Polisen*, hozzáférés: 2026. január 5., <https://polisen.se/aktuellt/nyheter/nationell/2026/januari/minskat-antal-skjutningar-men-fler-sprangningar-under-2025/>.

9 Regeringsformen (RF), 6 kap. 4 §

A kormányalakítást befolyásoló törésvonalak

Az ellenzék, vagyis a Szociáldemokraták, a Baloldali Párt, a Zöldek és a Centrum Párt győzelmével egy ellentmondásos ideológiákkal és alapelvekkel terhelt kormányalakítás várható: a Baloldali Párt miniszteri posztokat követel a szociáldemokraták vezette kormány támogatásáért cserébe, míg a Centrum Párt kifejezetten elutasítja, hogy utóbbival kormányban üljön – e két követelés kölcsönösen kizárja egymást. Ideológiailag is, gazdaságpolitikailag is egyaránt lényegesen közelebb áll a Centrum Párt a Mérsékelt Párthoz és a Kereszténydemokratákhoz, mint a Baloldali Párthoz, ám ennek jelen helyzetben nincs nagy jelentősége, hiszen a Centrum Párt és korábbi jobboldali koalíciós partnerei között meglehetősen nagy a feszültség, amióta előbbi 2019-ben kilépett a négypárti formációból. Nem véletlen tehát, hogy Magdalena Andersson, korábbi miniszterelnök (2021-2022) és a szociáldemokraták vezetője a kampányban végig tudatosan kerülte, hogy nyilatkozzon a centrum-baloldal konfliktus lehetséges megoldásáról. Arról viszont nyilatkozott, hogy a Svéd Demokraták kivételével kész együttműködni minden párttal, egy szélesebb körű, „új együttműködési szellemben”,¹⁰ amely inkább átfogó politikai megállapodásokra épül, mint blokkpolitikára. Az ajtó tehát nyitva áll – elméletben. Egyelőre egy Szociáldemokrata-Zöldek-Centrum Pártból álló kisebbségi kormány tűnik valószínűnek, a Baloldali Párttal, mint kormányon kívüli támogatók – de nem hagyományos formációk is benne lehetnek a képletben, miszerint a Liberális Párt és/vagy a Kereszténydemokraták idővel át-pártolnak.

Egy másik törésvonal az energiapolitikán húzódik át, ahol a Szociáldemokrata Párt széles körű megállapodást szeretne, amely magában foglalja az új atomerőművek építését is, míg a Zöldek

10 „S bjuder in till ”kartellmöte” – ”ny era av samarbete”” [A szociáldemokraták „kartelltalálkozóra” hívják partnereiket – „az együttműködés új korszaka”], SVT Nyheter, hozzáférés: 2026. szeptember 17., <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/s-bjuder-in-till-kartellmote-ny-era-av-samarbete>.

teljes mértékben ellenzik az atomenergiát. A biztonságpolitika terén is vannak feszültségek: a Baloldali Párt szkeptikusan áll a NATO-tagsággal járó mélyebb katonai együttműködésekhez (mint például az USA-val kötött kétoldalú védelmi megállapodás¹¹, amely értelmében – egyebek mellett – az amerikai hadsereg hozzáférést kap 17 svéd támaszponthoz és létesítményhez az ország különböző részein – repülőterekhez, kikötőkhöz és gyakorlóterületekhez), míg a szociáldemokraták a gyakorlatban már teljes mértékben elfogadták ezt a vonalat. Az új kormány számára vélhetően ez lehet az egyik legmarkánsabb belső vitakérdés. Összességében a felsoroltak egy elhúzódo, bonyolult kormányalakításra utalnak, ahol elkerülhetetlenek lesznek a kompromisszumok akár a Centrum Párttal akár a Baloldali Párttal, függetlenül attól, hogy végül melyik megoldást választják.

Mi várható a külpolitika területén?

A pártok választási programjai és az immár véglegesnek tekinthető választási eredmények alapján a kül- és védelmi politikát várhatóan inkább a folytonosság, mint drámai fordulat fogja jellemezni. A győztes blokk mind a négy pártja támogatja a NATO-tagságot, Svédország keretországgént betöltött szerepét Finnországban, valamint a már minden parlamenti párt megállapodása¹² eredményeként létrejött, mintegy 300 milliárd koronás védelmi felkészülést annak érdekében, hogy teljesítse a NATO által előírt, a GDP 3,5%-át kitevő védelmi kiadási célkitűzést, továbbá az Ukrajnának nyújtott széleskörű támogatást. Változás várható valószínűleg az izraeli–palesztin kérdésben, ahol mind a győztes pártokból három támogatja az olyan nemzeti

11. „Avtal om försvarssamarbete mellan Konungariket Sveriges Regering och Amerikas Förenta Staters Regering” [Védelmi együttműködési megállapodás a Svéd Királyság kormánya és az Amerikai Egyesült Államok kormánya között], Regeringen.se, hozzáférés: 2026. szeptember 13., <https://www.regeringen.se/contentassets/1fd234cd10ec-43ba8cda50b09f2501ab/avtal-om-forsvarssamarbete-mellan-sverige-och-usa.pdf>.

12. „Blocköverskridande överenskommelse nådd om historisk upprustning” [Pártokon átvívelő megállapodás született a történelmi léptékű haderőfejlesztésről], Regeringskansliet, hozzáférés: 2026. szeptember 15., <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/06/blockoverskridande-overenskommelse-nadd-om-historisk-upprustning/>

intézkedéseket, mint az izraeli telepések áruinak importtilalma, illetve az UNRWA (az ENSZ Segélyezési és Munkaügyi Hivatala a Közel-Keleten Élő Palesztin Menekültek Számára) számára folyósított támogatás újraindítása¹³ – ami egyértelműen keményebb vonalat jelent, mint a leköszönő kormány EU-központú szankciós politikája. Az EU-n belül a kormány várhatóan aktívabb szerepet fog vállalni a klímavédelem és a fejlesztési segélyezés terén is.

A biztonságpolitikai helyzet

Az illetékes szakhatóságok szerint Svédország biztonsági helyzete súlyos és fokozatosan romlik, amelyben Oroszország jelenti a legsürgősebb fenyegetést hírszerzési tevékenysége, befolyásoló műveletei, technológiai beszerzései, valamint az Ukrajnának nyújtott nyugati támogatáshoz kapcsolódó, egyre növekvő szabotázsveszély révén. A katonai hírszerzés (*MUST*) értékelése szerint az elkövetkező években növekedni fog az Oroszországtól származó katonai fenyegetés Svédország közvetlen környezetében, és az orosz hibrid hadviselés várhatóan egyre kockázatosabbá válik 2030-ig,¹⁴ míg a Svéd Védelmi Kutatóintézet (*Totalförsvarsrets Forskningsinstitut, FOI*) a 2050-ig terjedő időszakra vonatkozó kockázatelemzésben¹⁵ megállapítja, hogy Oroszország továbbra is terjeszkedni kíván, és noha emiatt a szomszédos országok vannak a legnagyobb veszélyben, ez nem jelenti azt, hogy Oroszországnak *de facto* meg kell szállnia Svédországot ahhoz, hogy komoly fenyegetést jelentsen. Kínát valamennyi forrás a legfontosabb hosszú

13 „Svenska Freds, Israel och Palestina – Svenska Freds Valgranskning 2026” [A Svenska Freds, Izrael és Palesztina – a Svenska Freds 2026-os választási értékelése], *Svenska Freds*, hozzáférés: 2026. szeptember 14., <https://www.svenskafreds.se/kampanj/val-2026-israel-och-palestina/>.

14 „MUST Årsöversikt 2025” [A MUST 2025-ös éves jelentése], *Försvarsmakten*, hozzáférés: 2026. szeptember 12., <https://www.forsvarsmakten.se/globalassets/02-om-forsvarsmakten/myndighetsinformation/dokument/aktuellt/nyheter/must-arsoversikt-2025.pdf>, 8.o.

15 Lisa Bergsten, Malin Karlsson, Henrik Persson, „Ryssland som militär motståndare 2050 — Fyra möjliga utvecklingsvägar” [Oroszország mint katonai ellenfél 2050-ben – négy lehetséges forgatókönyv], *FOI*, 2024. augusztus., <https://www.foi.se/rest-api/report/FOI-R--5635--SE>.

távú fenyegetésként emeli ki, elsősorban a gazdasági biztonság és a technológiai függetlenség szempontjából, míg Irán a 2026. februári amerikai–izraeli katonai művelet óta egyre változékonyabb és nehezebben felmérhető fenyegetést jelent – úgy, hogy az ismert módszerek közé tartozik a svéd diaszpórában élő iráni ellenzékiek felderítése és megfenyegetése, illetve a svédországi bűnszervezetek igénybe vétele erőszakos cselekmények elkövetésére.¹⁶ Átfogó jellemző a biztonsági szervek szerint, hogy a fenyegetéseket már nem lehet béke, válság és háború kategóriákba sorolni – ez azért is fontos, mert a svéd jog is különálló jogállapotokra épül, amelyek különböző hatásköröket biztosítanak a kormánynak és a hatóságoknak a különböző állapotok esetében (béke, válság, háború). Mindezek fényében jól érzékelhető, hogy a biztonságpolitika területén inkább egyetértés, mint széthúzás van a fenyegetések természetét és ellenszerét illetően.

Választások utáni kilátások

A szoros választási eredmény (176-173) hosszadalmas és bonyolult kormányalakítást vetít előre. Ezzel szemben a védelem és biztonság kérdésében széles körű konszenzus uralkodik; a parlament nyolc pártja közül hat támogatja a NATO-politikát, a további fegyverkezést és a kiterjesztett polgári védelmet. A svéd-magyar kapcsolatok vélhetően tovább fognak erősödni, főleg ahogy a külpolitikai vonal egyre jobban egybeesik a biztonsági szemlélettel Oroszország és a NATO tekintetében. Az esetleges világnézeti eltérések ellenére minden egy pragmatikus politikai együttműködés mellett szól, amelynek célja egy biztonságosabb Európa megteremtése. Az ellenzék győzelmével várhatóan visszatér egy hagyományosabb svéd külpolitikai vonal is: a nemzetközi jogon alapuló és az EU-integrációt támogatóbb politikára lehet számítani, amely élesebb kritikát fogalmaz meg például az emberi jogi sértésekkel szemben, valamint a nemzetközi jog és a nemzetközi büntetőjog tiszteletben tartása tekintetében.

16 „Säkerhetsarbetet i fokus” [Fókuszban a biztonság], *Säkerhetspolisen*, hozzáférés: 2026. szeptember 10. <https://via.tt.se/pressmeddelande/4449995/sakerhetsarbet-i-fokus?lang=sv>.

**MAGYAR
KÜLTÜGYI
INTÉZET**